

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

Дистанционно обучение

КУРСОВА РАБОТА

ПО ЕВРОПЕЙСКА ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ

НА ТЕМА:

**КОНФЛИКТНИТЕ ПРОБЛЕМИ В ЕС – СЪЩНОСТ И
ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РЕШАВАНЕ**

Изготвил:

Проверил:

Ботевград, 2015

УВОД

След края на Студената война, региона на Западните Балкани се превърна във важен център за дейностите на ЕС по поддържане на мира. Европейският неуспех за справяне с конфликтите в „задния си двор“ през 90-те години допринесе за процеса на реформиране. На първо място, конфликтите разкриха, че ЕС не успява да се справи с предизвикателствата пред сигурността, поради: а) липсата на европейски институции за намеса в областта на военните способности; б) липсата на политическо единство за справяне с кризи; в) липсата на опит и експертиза; г) разпределянето на многостранна интервенция и д) ролята на международната общност, която е предотвратила партньорство с местните власти¹.

На второ място, конфликтът в Косово показва, че оспорваната държавност, икономически проблеми и ролята на етническия национализъм могат да поведат региона към нестабилност. Следователно, за да се преодолеят проблемите, които поразяват Западните Балкани и да се избегнат други междуетнически конфликти, е необходимо ЕС да демонстрира силен ангажимент към региона, като предлага на перспективата за членство като „морков“, който за тези страни означава промяна към фундаментални демократични промени, консолидиране на правовата държава, икономическо развитие и корекция на вътрешните правни системи в съответствие с достиженията на Общността. Имайки в предвид тези уроци, лидерите на ЕС решават да следват двоен подход по отношение на Западните Балкани, представен в управлението на кризи и политиката на разширяване на ЕС. И двата подхода могат да се считат за изграждане на мирни инструменти, защото те осигуряват необходимия тласък за изграждане на институции и траен мир.

От януари 2003г. ЕС участва в съвместни операции в областта на разоръжаването, хуманитарни и евакуационни мисии, военни съвети и

¹ Belloni, 2009.

помощни задачи, предотвратяването на конфликти и мироопазващи мисии включително умиротворителни мисии и стабилизиращи операции след края на конфликтите. Няколко месеца по-късно, на срещата на върха в Солун (2003), лидерите на ЕС потвърдиха своята категорична подкрепа за европейската перспектива на Западните Балкани. Перспективата за членство осигурява необходимия тласък за икономически растеж и пазарна либерализация; насърчава необходимите политически, икономически и институционални реформи; подкрепя институционалното развитие и капацитет за приемане и прилагане на правото на ЕС; насърчава стабилността и регионалното сътрудничество като средство за преодоляване на етническото разделение.

Целта на курсовата работа е да проучи доколко, как и в каква степен, ЕС има принос за мира в Западните Балкани.

1. РОЯМОНСКАТА ИНИЦИАТИВА НА ЕС: ЕДНО СКРОМНО НАЧАЛО

Помощта за преодоляване на конфликтите и поддържането на стабилността в Западните Балкани е важна насока в политиката на ЕС в ЮИЕ през последните две десетилетия. Необходимостта от единни действия на страните членки е една от причините за формирането на европейската политика на сигурност и отбрана - ЕПСО (European Security and Defense Policy - ESDP). Тя е част от обявената през 1992 г. в Договора от Маастрихт обща външна политика и политика на сигурност (ОВППС) - Common Foreign and Security Policy (CFSP). Но още в началото провеждането ѝ бе изправено пред трудности. Липсата на единство между страните членки и механизъм за общи действия в областта на сигурността

обусловила неспособността на ЕС да не се допусне конфликтната форма, която възприе разпадането на бивша Югославия².

През 90-те години основна роля в международните усилия за установяването на мир в Западните Балкани играха САЩ и НАТО. ЕС също участва в преговорите за преустановяване на конфликтите. Част от дипломатическия процес, който допринесе за спирането на военните действия в Хърватска и Босна и Херцеговина и завърши с подписването на Дейтънския договор през 1995 г., бяха Лисабонският план на тогавашния английски външен министър лорд Карингтън и португалския дипломат Жозе Кутилейро. По-късно той бе допълнен със съвместни предложения на външния министър на Англия в качеството му на представител на ЕС Дейвид Оуен и държавния секретар на САЩ Сайръс Ванс.

Ангажирането на ЕС в поддържането на мира и стабилността в региона се повиши през втората половина на миналото десетилетие. Първата значима инициатива на ЕС бе Роямонският процес за стабилност и добросъседство (РПСД). Неговото начало е поставено с подписаната декларация на среща на министрите на 27 страни в град Роямон, Франция, през декември 1995 г. Предложението дойде от Франция, която по това време бе ротационен председател на ЕС, а одобряването му стана в навечерието на подписването в Париж на Дейтънския договор. В Роямонската декларация бе декларирана готовността на участващите страни да координират усилията си за подпомагане изпълнението на договора за прекратяване на конфликтите в Хърватска и Босна и Херцеговина. Основните цели бяха подпомагане стабилизирането и демократизирането на ЮИЕ, както и съдействие за установяване на добросъседски отношения между страните в този регион³.

² Belloni R., 2009

³ Duke S and Courtier A, 2010.